

Riktlinjer för insatser och tjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning

Socialnämnden, Motala kommun

Beslutsinstans: Socialnämnden
Datum: 2015-02-11
Reviderande instans: Socialnämnden
Datum: 2017-05-17

Diarienummer: 14/SN 0184
Paragraf: SN § 29
Diarienummer: 17/SN 0099
Paragraf:

Gäller från:

Riktlinjer för insatser och tjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning

Inledning

För flertalet insatser som beskrivs i sammanställning nedan har socialnämnden fastställt servicegarantier. En servicegaranti beskriver innehållet i insatsen, vad man kan förvänta sig i utförande av insatsen och vad som krävs av mottagaren för att göra det möjligt att den aktuella insatsen ska kunna utföras.

Servicegarantier finns publicerade på www.motala.se/kommun.

Socialtjänstens insatser sker efter beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL). Bland redovisat utbud förekommer också vissa tjänster under rubriken ”Hälsa och självständigt liv” som är möjliga att få del av utan att det krävs någon individuell prövning av behovet.

Riktlinjer för insatser och tjänster

1. Hemtjänst

Det egna hemmet står för det egna livet, självbestämmandet och oftast för trygghet och trivsel genom vanor och minnen med mera. Hjälp att klara vardagen, även vid dagliga och stora hjälpbehov, kan i allmänhet ske i den egna bostaden. Kommunens insatser syftar därför till att bidra till en fortsatt tillvaro som utgår från den egna bostaden (kvarboende-principen).

Allmänna kriterier för bistånd i form av hemtjänst

Insatsen kan beviljas om det finns en funktionsnedsättning som innebär att den enskilde inte klarar att utföra insatsen på egen hand och att det inte heller finns annan hushållsmedlem som utför insatsen.

Även om kvarstående förmåga finns att utföra viss del av insatsen kan stöd ändå beviljas utifrån en bedömning av den samlade situationen för den enskilde eller utifrån ett anhörigperspektiv.

Om insatsen regelbundet överstiger 120 timmar per månad bör frågan tas upp med den enskilde om särskilt boende som alternativ till hemtjänst i ordinärt boende.

1.1 Service

Innehåll	Omfattning
Städ	Ett städtillfälle varannan vecka.
Tvätt	Två timmar per månad.
Hemsysslor	En till sju dagar per vecka. Exempelvis; bädda, vattna blommor, diska, hämta post.
Inköp av dagligvaror	Ett inköpstillfälle per vecka. Inköpsförberedelser, plocka in varor med mera.
Apoteksärenden	Uttag av medicin och hämta apoteksvaror.
Matdistribution	Leverans av färdiglagad mat. En leverans per vecka via hemtjänst. Kan vid behov även innehålla hjälp att fylla i och förmedla veckobeställning. Enstaka portion av färdiglagad mat kan i undantagsfall levereras per dag via hemtjänst.

1.2 Omvårdnad

Innehåll	Omfattning
	Stor variation av grundläggande behov beroende på kvarstående funktionsförmåga och eventuellt i kombination med andra insatser, stöd via anhöriga med mera. Hemtjänst i form av grundläggande omvårdnad ska kunna beviljas även vid ett mycket omfattande behov av daglig omvårdnad.
På- och avklädning	Daglig insats morgon och/eller kväll beroende på det individuella behovet.
Personlig hygien	Daglig insats morgon och/eller kväll beroende på det individuella behovet.
Toalettbesök	Planerad hjälp vid toalettbesök utifrån det individuella behovet.
Måltidshjälp	Hjälp att öppna matlådor, värma mat och vara behjälplig under måltiden. Dagliga insatser efter den enskildes behov.
Förflyttning i bostaden	Stöd vid förflyttningar inom bostaden. Exempelvis till och från säng.

Omsorgstvätt och -städ	Tvätt och städ som är knutet till omvårdnadsbehovet.
Dusch/bad	Upp till fem tillfällen per vecka.
Tillsyn	Trygghetsskapande planerade tillsynstillfällen. Tillsynen innebär inte en aktiv hjälpinsats. Antal tillsynstillfällen per dygn preciseras i biståndsbeslutet.
Trygghetslarm	Larm för att påkalla behov av hjälp och som en trygghetsskapande funktion.
Telefonservice	Personlig uppringning enligt överenskommelse.
1.3 Ledsagning	
Syfte	Främja hälsa och självständigt liv. Stöd för att upprätthålla hälsa och välbefinnande genom fysisk och/eller psykosocial vardagsaktivitet såväl i hemmet som i kontakt med samhällslivet.
Innehåll	Aktiviteter för att främja hälsa och mående. Exempelvis: • Promenader. • Samvaro för att möta behovet av social kontakt. • Inköp utöver dagligvaror. • Delta i samhällsgemenskap. • Besök på sjukvårds- och hälsoinrättningar.
Kriterier	Behov av utevistelse, hälsofrämjande aktivitet i hemmet och/eller önskan om att få utföra personliga vardagsärenden utanför hemmet som inte kan genomföras utan medverkan genom annan person.
Omfattning	Sammanlagd tid får uppgå till högst 12 timmar per månad.

2. Dagverksamhet

2.1 Dagverksamhet för personer med demenssjukdom

Syfte	Stödja möjligheterna till fortsatt kvarboende för personer med demenssjukdom samt indirekt stöd till anhörig.
Innehåll	Miljöombyte, samvaro och stimulans i mindre grupp. Innehåll anpassat efter intressen och medverkan från deltagarna. Anpassat för personer med demenssjukdom eller förvärvad hjärnskada. Insatsen innefattar transport till och från dagverksamheten.
Kriterier	Behov av regelbunden stimulans för personer med demenssjukdom och i förekommande fall också avlösning för anhörig.
Omfattning	En till fem dagar per vecka, vardagar.

3. Anhörigstöd

3.1 Avlösning

Syfte	Ge den som tar ett stort och regelbundet ansvar för omsorg om anhörig/närstående person tillfällen till egen tid för personliga behov och återhämtning.
Innehåll	Tillsyn, omvårdnad och stimulans i förhållande till person som till stor del får sin omsorg via insatser från anhörig/närstående. Insatsen utförs i den enskildes bostad eller annan miljö som fungerar väl med hänsyn till avlösningssuppdraget.
Kriterier	Dagligt omvårdnadsbehov som till stor del utförs av (sammanboende) anhörig/närstående. Omvårdnadsbehovet förutsätter en kontinuerlig närvaro av en person.
Omfattning	Upp till åtta timmar vid enstaka tillfälle och sammanlagt upp till högst 18 timmar per månad.

3.2 Korttidsboende, växelboende

Syfte	Ge den som tar ett stort och regelbundet ansvar för omsorgen om anhörig/närstående person en regelbunden avlösning dygnet runt för återhämtning och egen tid.
Innehåll	• Rum i äldreboende. • Tillsyn, service och omvårdnad dygnet runt. • Hemsjukvård. • Aktiviteter. • Måltider. • Trygghetslarm.
Kriterier	Dagligt omvårdnadsbehov som till stor del ombesörjs genom (sammanboende) anhörig/närstående. Omvårdnadsbehovet kräver en kontinuerlig närvaro av en person.
Omfattning	• En vecka av fyra. • Två veckor av fyra. • Varannan vecka. Avgörande är den totala omsorgssituationen. Faktorer som påverkar bedömningen kan vara tillgång till annan praktisk avlösning, ork och hälsotillstånd för den omsorgsgivande parten och särskilda påfrestningar vad gäller omsorgsinnehållet.

3.3 Korttidsboende, boka själv

Syfte	Ge anhörig/närstående vårdare möjlighet, utifrån eget initiativ och upplevt behov, aktivera insats för omsorg och tillsyn dygnet runt.
Innehåll	• Rum i äldreboende. • Tillsyn, service och omvårdnad dygnet runt. • Hemsjukvård. • Aktiviteter. • Måltider. • Trygghetslarm.
Kriterier	Dagligt omvårdnadsbehov som till stor del ombesörjs genom (sammanboende) anhörig/närstående. Omvårdnadsbehovet kräver en kontinuerlig närvaro av en person Rätt till bokning vid sviktande ork eller oväntad/väntad händelse.
Omfattning	Enstaka tillfälle per månad är riktmärke, vid återkommande tätare nyttjande aktualiseras fråga om någon form av periodisk avlösning.

4. Särskilt boende

Särskilt boende kan vara ett alternativ vid omfattande behov av stöd och hjälp, vid behov av kontinuerligt personaltöd eller när man inte längre upplever tillräcklig trygghet i det egna hemmet.

Kommunen erbjuder tillfälligt särskilt boende i form av korttidsboende för återhämtning och rehabilitering och korttidsboende med inriktning att ge avlösning av närstående.

För permanent särskilt boende finns äldreboende. För äldreboende förutsätts att omsorgsbehovet kräver dagliga insatser under olika delar av dygnet.

4.1 Korttidsboende

Syfte	Omsorg och tillsyn dygnet runt för återhämtning och/eller bedömning av framtida boende.
Innehåll	• Rum i äldreboende. • Tillsyn, service och omvårdnad dygnet runt. • Hemsjukvård. • Aktiviteter. • Måltider. • Trygghetslarm.
Kriterier	Utskrivningsklar från sjukhus utan möjlighet att återgå till ordinarie bostad med hemtjänst direkt efter utskrivning. Tillfälligt omfattande omvårdnadsbehov vid exempelvis svikt i hälsotillstånd och ork/förmåga att klara sin vardag med stöd av hemtjänst, sjukdom eller annat förhinder hos anhörig som normalt fullgör omvårdnaden. Oklarhet om framtida boende.
Omfattning	Den tid som krävs för återhämtning och att förbereda för en alternativ trygg omsorgssituation, dock längst en månad.

4.2 Äldreboende

Syfte	Att kombinera ett självständigt boende, trygghet och gemenskap i
-------	--

vardagslivet och nära tillgång till stöd och service dygnet runt.

Att säkerställa en trygg omsorg för personer med omfattande omvårdnadsbehov och som kräver en kontinuerlig och nära tillsyn.

Innehåll

Äldreboende består av ett mindre antal bostäder i sammanhållna grupper samt gemensamma utrymmen för en sådan grupp (matrum, samvaro m.m.)

- Innehåll och omfattning av service och omvårdnad fastställs individuellt.
- Hemsjukvård.
- Aktiviteter.
- Måltider.
- Trygghetslarm.

Kriterier

Omfattande och dagliga omvårdnadsbehov som är svåra att förutse och schemalägga och som därför kräver kontinuerlig och nära tillsyn dygnet runt.

Omsorgsbehovet är inte möjligt att tillgodose genom hemtjänst i ordinärt boende och eventuellt kompletterande stödinsatser.

Dagligt omvårdnadsbehov i kombination med stort behov av trygghet i form av nära tillgänglig personal dygnet runt.

Omfattning

Boendet är permanent.

Den som beviljats äldreboende kan när som helst aktualisera önskan om att flytta till annat önskat äldreboende inom kommunen. Sådant önskemål ska uppfyllas så snart det är praktiskt möjligt.

5. Tjänster för att främja hälsa och självständigt liv, utan individuell biståndsprovning

5.1 Fixartjänster

Syfte	Förebygga skador och olycksfall i hemmet.
Innehåll	Utföra uppgifter som innebär förhöjd risk för fallolyckor, exempelvis: att byta lampor och gardiner, montera brandvarnare, flytta saker från vind eller källare. Besiktning av fallrisker i bostaden.
Kriterier	För personer som är 70 år eller äldre.
Omfattning	Upp till en timme per tillfälle.

5.2 Seniorträning

Syfte	Träning för att stärka fysisk förmåga för ett friskare och självständigt liv.
Innehåll	Träning i grupp med handledning.
Kriterier	För personer som är 65 år eller äldre.
Omfattning	Enstaka tillfällen eller medverkan per termin.

5.3 Friskvårdsaktiviteter för anhöriga

Syfte	Återhämtning och stimulans för anhörig som tar stort och regelbundet ansvar för vård och omsorg om närstående.
Innehåll	Friskvårdsaktiviteter.
Kriterier	Anhöriga som hjälper, stödjer eller vårdar en närstående och som har en pågående regelbunden kontakt med Anhörigcenter.
Omfattning	Två aktivitetstillfällen per år.